

yasakmeyve 79

İKİ AYLIK ŞİİR DERGİSİ • MART / NİSAN 2016 • 15 TL

ISSN 1303-8397

YIL 13 / SAYI 79

ŞAİR VE OKURLARI

ARİFE KALENDER

BETÜL DÜNDER
EMEL İRTEM
TURGAY KANTÜRK
NİLAY ÖZER
KADİR AYDEMİR
NİLÜFER ALTUNKAYA

DOSYA:
ŞAİR VE BURCU

• BAKİ AYHAN T. • İLKİZ KUCUR
• GÜLCE BAŞER • EMEL KAYA
• EMEL KOŞAR • AŞKIM AKYILDIZ
• TUNCA ÇAYLANT • GÜLÇİN SAHİLLİ
• ASUMAN SUSAM • NESLİHAN YALMAN

ŞİİR

• ŞÜKRÜ ERBAŞ • ALİ GÜNDAR
• VEYSEL ÇOLAK • GÜLTEKİN EMRE
• GÜLCE BAŞER • TURGUT TOYGAR
• SONER DEMİRBAŞ • ÖMÜR ÖZÇETİN
• BETÜL DÜNDER • MUSTAFA ERGİN KILIÇ
• NURDURAN DUMAN • BENGÜ ÖZSOY
• İLKİZ KUCUR • PLAMEN PANÇEV

Şairler Kahvehanesi 10
TAHİR ABACI

Yasakmeyve Konuşmaları 14 / Şiir - Kadın - Şimdi
BETÜL DÜNDER • EMEL KOŞAR
ZEYNEP ARKAN • MİRAY ÇAKIROĞLU

Modern Türkçe Şiir Antolojisi ya da Antoloji Derdi
SABİT KEMAL BAYILDIRAN

Zehra Betül ile Söyleşi
ŞAKİR ÖZÜDOĞRU
Şakir Özudoğru ile Söyleşi
ZEHRA BETÜL
Ali Erdoğan ile Söyleşi
MUSTAFA BALDAN

Diyalogik Okuma
Şeref Bilset - "Yalnız Şiir"
Çağla Meknuze - "Azizenin Ölüsü"
BAKİ ASILTÜRK - SEZİN SEDA ALTUN

Edepli Magazin
TOZAN ALKAN

Eşkimî Tazele Şiire Gazele : Seyyidhan Kömürcü
İSAHAG UYGAR ESKİCİYAN

AŞRAF FAYAD'DAN ŞİİRLER

Vaat Edilmiş Sayfalar
NİLAY ÖZER

Şairin Genci
CEMRE BEDİR

VE ŞİİR SEVİŞENLERİ İLE METÜST

MART KİTAPLARIMIZ

RUHSAN İSKİFOĞLU
Şeffaf Söküm

BÜŞRA SARIKAYA
TÖR

SEZAL SARIOĞLU
Kurutma Kağıdı

ALPARSLAN PARLAK
Farbela Bahar Beşlisi

ÖNER CİRAVOĞLU
Bitmeyen Yüzyıl

ŞAİR VE BURCU

EDİTÖRLER:
FATMA YEŞİL
OKAN YILMAZ

şair ve burcu

Edebiyatın insanları bağladığı şüphesiz. İnsanlar arasında ortak payda kuran başka bir konu ise burçlar. Doğum tarihlerine göre keşfedilen burçların kişilik özelliklerini, ruh hallerini ve davranışları etkilediği de bilinir.

Kişinin doğum gününe bakılarak anlaşılan Güneş Burcu yanında, bir de doğum saatine göre belirlenen Ay Burcu, yani yükselen de var. Bu iki unsur, insanların günlük hayattaki fiillerini bile etkiler durumda. Bu noktada aklımıza şöyle bir soru gelebilir: Acaba biz, gerçekten evrenin hareketine göre burcumuzun etkisinde mi kalıyoruz; yoksa burcumuza göre kendimizi psikolojik bir etki altında mı bırakıyoruz? Cevabı ne olursa olsun burçların hayatımızda büyük bir yeri olduğu kesin. Peki yaşayanların ortak bilinçlerinden bir diğeri olan edebiyat ve edebiyat üreticilerinde ne gibi bir etkisi var?

İşte bu dosyada o sorunun yanıtını aramak istedik.

Öncelikle şiirlerinde burç unsurlarına yer veren şairlerle ilgili bir tarama yaptık. Oluşturduğumuz listeye renkli isimleri kaydettik ve onlara sorularımızı yönelttik: **Burcunuzun yazdığınız şiirler üzerinde bir etkisi olduğuna inanıyor musunuz? Bu konuyla ilgili çözümleyici bir yazı yazabilir misiniz?**

Seçtiğimiz şairlerin burç yazılarına okumaya başlamadan önce dünya edebiyatında yer etmiş bazı isimlere bir göz atalım:

Savaşçı bir ruh olan **"Koç"**un aynı zamanda naif bir kendini anlatma mücadelesine örnek olarak Baudelaire, Maya Angelou, Emile Zola, Samuel Beckett, Gogol, Maksim Gorki gösterilebilir.

"Boğa" burcu edebiyatçıları ise, dikkat çeken en belirgin özellikler tutku ve cinsellik. *Romeo ve Juliet*'teki tutkunun Shakespeare'in Boğa oluşundan kaynaklandığı düşünülebilir. Nabokov

ise *Lolita*'da Boğa burcunun bedensel arzularını ön plana çıkarmıştır. Balzac'ın *Madame Bovary*'sinde karakterin tutkularında yazarın burcunun etkisinin olması rastlantı mıdır acaba?

"İkizler"in sözcükler üzerindeki hâkimiyetine örnek olarak Dante, Thomas Mann, Puşkin, Ömer Hayyam'ı gösterebiliriz.

İnsan dünyasının inceliklerini deşen edebiyatçıların burcu ise **"Yengeç"**. Franz Kafka'nın *Dönüşüm*'ünü, Ted Hughes'ün şiirlerini hatırlayın... Proust, A. Dumas, Bukowski de yengeçlerden tabii ki.

Eleştiren ve didik didik eden **"Başak"**lara örnek olarak, Agatha Christie'nin romanları, Goethe'nin *Genç Werther*'i, Stephen King, Cesare Pavese gösterilebilir.

Nietzsche, Oscar Wilde, Rimbaud, Italo Calvino ise estetik kaygı güden **"Terazi"**lerdendir.

Hayat ve ölüm arasındaki ince çizgide yürüyen **"Akrep"**ler ise, Dostoyevski, Andre Gide, Sylvia Plath, Schiller, Voltaire, Turgenev gibi isimler.

Geniş ufukları kovalayan **"Yay"**lara örnek ise, Stephan Zweig, Emily Dickenson, Jane Austen, Paul Eluard...

Hayatla yalnız başına mücadele eden, milyon yüklü **"Oğlak"** burcu mensupları ise Umberto Eco, Jack London, Henry Miller.

Sınırsız hayal güçleriyle **"Kova"** burcunda Virginia Woolf, Charles Dickens, Anton Çehov, Bertold Brecht ve Stendhal var.

Ötelerde ve duygularıyla yaşayan **"Balık"**lardan ise Gabriel Garcia Marquez, Elizabeth Barrett Browning, John Steinbeck, Henrik Ibsen'i sayabiliriz.

Dünya edebiyatından örnekler elbette artırılabilir.

Ve gelelim bizim şairlerimize...

burcumun yalancısıyım

Burcum ile ilişkim sadece Boğa burcundan olduğumu bilmek kadar desem inanır mısınız? Evet, mutlaka burç yorumlarına denk gelmişimdir. Ama o an ki beklentilerime uygun yorumlar varsa dikkatimi çekmiştir ki çok kısa süre sonra onları da unutturum. Bu yazı için internetten biraz bilgi toplamak istedim. Hem böylece bugüne dek ihmal ettiğim burcumla da ilgilenmiş olacağım. Önce kimler Boğa burcundanmış diyerek burçdaşlarımı araştırdım. Kimler yokmuş ki. Lenin, Shakespeare, II. Elizabeth, Balzac, Hitler ve Saddam Hüseyin. Shakespeare ile aynı burçtan olmak hoşuma gitti doğrusu. Ama Hitler'i görünce ürpermedim değil. Neyse ki Marx da benimle aynı burçtanmış.

Eh elim değmişken hayatımda ilk kez yükselenimi de öğrendim. Yengeç'miş. Benim gibi iki diz tam protez ameliyatı geçirmiş biri Oğlak burcundan olacak değil ya elbette Yengeç olur, protezli dizleri ile yürümeye çalışırdı.

Gezegeni Venüs olduğuna göre güzellikleri temsil ediyormuşum. Burcumun güzel özelliklerini hemen benimledim de sabit fikirli olduğumu öğrenmek pek hoşuma gitmedi. Neyse ki güvenilir biriymişim.

Ama bir gerçek var ki Mayıs ayında doğmuş olduğuma seviniyorum. Bence doğmak için en güzel ay. Herhalde Venüs bu yüzden gezegeni olmak için Mayıs ayını seçmiştir. Düşünsenize doğa-

nın yeniden canlanması, bütün acılarına karşın yine de umutların en parlak olduğu aydır mayıs.

Başarılı olacağım meslekler arasında bankacılık ve yazarlık varmış. Bu yüzden mi okulu bitirdiğimde rakamın ve paranın olmadığı bir işte çalışırım desem de bankacılıktan emekli oldum? Darısı yazarlığa diyelim. Yıldızlar Boğa burcunun yardımcısı olsun, harflerin ve sözcüklerin önünü açsın. Bunca yıllık burcum bunu benden esirgemez umarım. Söz veriyorum ben de onunla daha çok ilgileneceğim.

Boğa burcunun mitolojik olarak kökeni Zeus'un aşık olduğu Europa'nın yanında olmak için kendisini boğaya dönüştürüp onu sırtında gökyüzüne kaçırmayı ile ortaya çıkan yıldız takımına dayanıyor. Pek çok antik Yunan vazosunun üzerinde boğa üzerinde parende atan insan figürlerinin nedeni bu olabilir mi acaba? Öyle ise üzgünüm Zeus, senden önce boğa üzerinde parende atan insan figürü Hititler'de ortaya çıkar. İnanmıyorsan "İnadık Vazosu"na bakabilirsin. Ama Zeus bu, uzun süre bir kadına bağlı kalır mı? Bir süre sonra Europa'yı Girit'te bırakıp çekip gider. Ben de Girit'in karşı kıyısında doğduğuma göre kendimi Europa ile kan kardeşi ilan edebilirim.

Bir başka öykü de Gilgames'e aşık olan İhtar ile ilgili. Gilgames'in kendisine yüz vermemesine sinirlenen İhtar babası Tanrılar Tanrısı Anu'dan onu öldürmesi için güçlü bir boğa yaratmasını ister. Bu yüzden Ay Boğa burcuna girdiğinde Babililer'in şans getirdiğine inandıkları altın boynuzlu boğanın kurban geleneği olduğu söylenir. İhtar'ın gazabından insanları korumanın bedelini benim zavallı burcum ödemiş demek ki.

Burçlar insanların geleceği öğrenme merakının sonunda ortaya çıktığına göre umarım bir gün tüm burçlar ortak bir karar alıp bize güzel bir yaşam sunarlar. Biz bunu gerçekleştirme konusunda pek de istekli olmadığımıza göre umudumuz burçlarda.

Boğa Burcu

sessiz denizlere vuran yıldızlar fısıldasın
yarın nerede karaya vurur hayatım
uzanıp tutabilsem milyonlarca yılını
gökyüzünün
bir perinin çubuğunda dağıtsam tozlarını
yanıp sönen parlaklığında
taşısam sizi toprağa

İhtar'ın sırtına sapladığı kılıcın çılgılığı
Madrid sokaklarında kaybolan o son bakış
bütün kızgınlığını savuran boynuzlarında

ulu Zeus'un bırakıp gittiği gölgesi
geleceğimi karanlık gecelere saklayan
dünya senin boynuzlarında mı sanırsın?
çoktan göçtü Olimpos Tanrılarının hükmü

şehrin ışıkları öldürdü
bildiğim bütün takımyıldızlarını
neonlarda sahte hayatlarını sürdüren
yevmiyeli burçlar kaldı geriye
gazetelerin okunmayan köşelerinde